

Pågående utredningar

Statliga offentliga utredningar som rör arbetsmarknads- och socialförvaltningens arbete

Uppdaterad 2024-07-11

Skärpta regler för unga lagöverträdare

Utredaren ska bland annat se över straffmyndighetsåldern samt lämna förslag som innebär att den så kallade ungdomsrabatten avskaffas för åldersgruppen 18–20 år och begränsas för de under 18 år. Utredaren ska också föreslå en ny påföljd – utvidgad ungdomsövervakning – som är mer ingripande och innefattar en utvidgad verktygslåda med fler kontrollmöjligheter samt överväga om den befintliga påföljden, ungdomsövervakning, bör förstärkas.

Uppdraget ska redovisas: 2024-06-03

Länk: [Skärpta regler för unga lagöverträdare - Regeringen.se](#)

Förbättrade möjligheter till informationsutbyte mellan myndigheter

En särskild utredare ska överväga och föreslå förbättrade möjligheter att utbyta information om enskilda inom och mellan myndigheter. Syftet är att information ska kunna utbytas i den utsträckning som det behövs för att myndigheterna bl.a. ska kunna förhindra, förebygga, upptäcka, utreda och ingripa mot fusk, felaktiga utbetalningar, regelöverträdelser och brottslighet så effektivt som möjligt, utan att det medför ett oproportionerligt intrång i den personliga integriteten.

Uppdraget ska redovisas: 2024-08-30

[Länk: Förbättrade möjligheter till informationsutbyte mellan myndigheter - Regeringen.se](https://www.regeringen.se/om-regeringen/utredningar/2024/08/forbattrade-mojligheter-till-informationsutbyte-mellan-myndigheter)

Trygghetsberedningen

En parlamentariskt sammansatt kommitté i form av en trygghetsberedning, biträdd av sakkunniga och experter, bistå regeringen med underlag till utformningen av en kunskapsbaserad och brett förankrad kriminalpolitik som ska bidra till att uppfylla de kriminalpolitiska målen att minska brottsligheten och öka människors trygghet. Kommittén har lämnat två delbetänkanden (SOU 2021:85 och SOU 2022:67). Genom tilläggsdirektiv som beslutades den 20 april 2023 ändrades uppdraget. Utredningstiden förlängs.

Uppdraget ska redovisas: 2024-08-30

Länk: [Tilläggsdirektiv till Trygghetsberedningen \(Ju 2020:09\) - Regeringen.se](#)

Ungdomskriminalitetsnämnder – en ny ordning för att förebygga brottslighet

Regeringen uppdrar åt en särskild utredare att analysera och föreslå att man inför ungdomskriminalitetsnämnder. Meningen är att åstadkomma tydligare åtgärder när barn och unga har hamnat i kriminalitet. De ska också möjliggöra tidigare, tillräckliga och mer samordnade insatser för att förebygga fortsatt kriminalitet.

Uppdraget ska redovisas: 2024-08-30

Länk: [Ungdomskriminalitetsnämnder – en ny ordning för att förebygga brottslighet - Regeringen.se](#)

Utredningen om öppna insatser utan samtycke till vårdnadshavare och fler tidiga insatser till barn och unga

Tilläggsuppdrag till utredningen om öppna insatser utan samtycke till vårdnadshavare och fler tidiga insatser till barn och unga. För att barn ska kunna växa upp i trygghet och för att förhindra att fler barn och unga dras in i kriminalitet måste socialtjänsten ges rätt verktyg för att kunna arbeta förebyggande. Regeringen har därför beslutat om tillägg till utredningen om öppna insatser utan samtycke till vårdnadshavare och fler tidiga insatser till barn och unga.

Uppdraget ska redovisas: 2024-08-30

Länk: [Tilläggsuppdrag till utredningen om öppna insatser utan samtycke till vårdnadshavare och fler tidiga insatser till barn och unga - Regeringen.se](#)

En ny modell för kvalificering till socialförsäkring och ekonomiskt bistånd för nyanlända och icke-medborgare

Regeringen uppdrar åt en kommitté att se över kvalificeringen till socialförsäkring och ekonomiskt bistånd och ta ställning till på vilket sätt personer som kommer till Sverige som nyanlända och icke-medborgare som redan bor i Sverige ska kvalificera sig. Kommittén ska också föreslå hur rätten till ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen kan avskaffas för nyanlända som får etableringsersättning eller, om det enligt EU-rätt eller andra bindande internationella åtaganden inte är möjligt, begränsas för samma grupp.

Uppdraget ska redovisas: 2024-09-30

Länk: [En ny modell för kvalificering till socialförsäkring och ekonomiskt bistånd för nyanlända och icke-medborgare - Regeringen.se](#)

Skärpta krav för att förvärva svenskt medborgarskap

En särskild utredare ska lämna förslag på skärpta krav för svenskt medborgarskap. Syftet är att stärka medborgarskapets status och främja ett inkluderande samhälle där individen stärks och ökar sina möjligheter att aktivt delta i samhället.

Uppdraget ska redovisas: 2024-09-30

Länk: [Skärpta krav för att förvärva svenskt medborgarskap - Regeringen.se](#)

Åtgärder för att stärka återvändandeverksamheten

Tilläggsdirektiv till Utredningen om stärkt återvändandeverksamhet (Ju 2022:12). Utredaren ska nu även bland annat lämna förslag på ett utökat informationsutbyte mellan myndigheter i syfte att stärka arbetet med verkställighet och försvåra möjligheterna att leva i landet utan tillstånd, samt göra en översyn av regelverket om inre utlänningskontroller, i syfte att förbättra myndigheternas möjligheter att upptäcka och motverka olovlig vistelse i Sverige och att stärka återvändandearbetet.

Uppdraget ska redovisas: 2024-09-30

Länk: [Åtgärder för att stärka återvändandeverksamheten - Regeringen.se](#)

Kommuners och regioners grundläggande ansvar inför och under fredstida kriser och höjd beredskap

En särskild utredare ska göra överväganden om kommuners och regioners grundläggande ansvar och huvudsakliga uppgifter inför och under fredstida kriser och höjd beredskap. Den nuvarande regleringen i lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) ska i samband med det ses över.

Uppdraget ska redovisas: 2024-09-30

Länk: [Kommuners och regioners grundläggande ansvar inför och under fredstida kriser och höjd beredskap - Regeringen.se](#)

Drivkrafter och möjligheter i försörjningsstödet

Regeringen utökar uppdraget till Utredningen om drivkrafter och möjligheter i försörjningsstödet. Utredaren ska även föreslå en modell för ett bidragstak som begränsar den sammantagna nivån på bidrag och ersättningar för hushåll; Analysera om Arbetsförmedlingen bör ges en utökad uppgiftsskyldighet gentemot socialnämnden och vid behov lämna sådana förslag; Analysera och redovisa för- och nackdelar med nuvarande ansvarsfördelning mellan staten och kommuner för att långtidsarbetslösa ska komma i arbete, och lämna nödvändiga författningsförslag.

Uppdraget ska redovisas: 2024-12-01

Länk: [Öka drivkrafter och möjligheter till arbete i försörjningsstödet och bryta långvarigt biståndsmottagande - Regeringen.se](#)

Tvångsmedel mot underåriga

En särskild utredare ges i uppdrag att överväga en rad åtgärder i syfte att stärka de brottsbekämpande myndigheternas möjligheter att förhindra, utreda och lagföra brott som begås av unga personer. Bl.a. föreslå författningsändringar som möjliggör kvarhållande av brottsmisstänkta barn och unga i fler fall och under längre tid än vad som är möjligt i dag när det sker i syfte att skyndsamt överlämna dem till föräldrarna, annan vårdnadshavare, en tjänsteman inom socialtjänsten eller någon annan lämplig vuxen person.

Uppdraget ska redovisas: 2024-12-20

Länk: [Utökade möjligheter att använda tvångsmedel mot barn och unga - Regeringen.se](#)

En översyn av socionomexamen för att motverka ungdomskriminalitet

En särskild utredare ska se över examensmålen för socionomexamen i syfte att säkerställa att studenterna får den kunskap och förmåga som krävs för att dels förebygga att barn och unga börjar begå brott, dels bryta en brottslig utveckling och förebygga återfall i brott. Utredaren ska även kartlägga vilka möjligheter som finns att inom högskolan specialisera sig i socialt arbete eller motsvarande inom området ungdomsbrottslighet.

Uppdraget ska redovisas: 2024-12-20

Länk: [Översyn av socionomexamen för att motverka ungdomskriminalitet - Regeringen.se](https://www.regeringen.se/om-regeringen/utredningar/2024/06/oversyn-av-socionomexamen-for-att-motverka-ungdomskriminalitet)

Kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet

En särskild utredare ska dels analysera de rättsliga förutsättningarna för kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet, dels lämna flera alternativa författningsförslag om sådan anslutning. Syftet med utredningen är att motverka felaktiga utbetalningar och välfärdsbrott.

Uppdraget ska redovisas: 2024-12-20

Länk: [Kommunal anslutning till Utbetalningsmyndighetens verksamhet - Regeringen.se](#)

Anpassning av det svenska regelverket för beviljande av asyl och asylförfarande till miniminivån enligt EU-rätten

En särskild utredare ska göra en översyn av det svenska regelverket för beviljande av asyl och förfarandet för prövningen av en asylansökan och lämna förslag till författningsändringar och andra åtgärder som syftar till att så långt det är rättsligt möjligt begränsa bl.a. asylsökandes rättigheter genom att anpassa regelverket till miniminivån enligt EU-rätten. Syftet är att säkerställa ett ansvarsfullt och restriktivt regelverk.

Uppdraget ska redovisas: 2025-01-02

Länk: [Anpassning av det svenska regelverket för beviljande av asyl och asylförfarandet till miniminivån enligt EU-rätten - Regeringen.se](#)

Skärpta krav på hederligt levnadssätt och ökade möjligheter till återkallelse av uppehållstillstånd

En särskild utredare ska göra en översyn av utlänningslagen och utlänningsförordningen. Syftet är att skapa en skärpt reglering med större möjligheter dels att avlägsna utlänningar ur landet på grund av brister i deras levnadssätt, dels att kunna återkalla uppehållstillstånd även av andra skäl.

Uppdraget ska redovisas: 2025-01-25

Länk: [Skärpta krav på hederligt levnadssätt och ökade möjligheter till återkallelse av uppehållstillstånd - Regeringen.se](#)

En förbättrad samhällsorientering för nyanlända

En särskild utredare ska göra en översyn av samhällsorienteringen. Syftet med översynen är att göra samhällsorienteringen obligatorisk och koppla den till relevanta ersättningssystem samt att stärka kunskaperna om det svenska samhället hos, och tydliggöra vilka förväntningar samhället har på, personer som bor i Sverige.

Uppdraget ska redovisas: 2025-02-21

[Länk: En förbättrad samhällsorientering för nyanlända - Regeringen.se](#)

En långsiktig styrning av arbetet mot könsrelaterat våld och hedersrelaterat våld och förtryck

En särskild utredare ska bedöma om det bör införas ett särskilt jämställdhetspolitiskt delmål för att förebygga och bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck, samt – med fortsatt beaktande av att mäns och pojkars våld mot kvinnor och flickor utgör merparten av det könsrelaterade våldet – analysera och föreslå en ny lydelse av det jämställdhetspolitiska delmålet om att mäns våld mot kvinnor ska upphöra (det sjätte delmålet).

Uppdraget ska redovisas: 2025-02-28

Länk: [En stärkt långsiktig styrning av arbetet mot könsrelaterat våld och hedersrelaterat våld och förtryck - Regeringen.se](#)

Ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända

En särskild utredare ska föreslå ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända som ersätter det nuvarande systemet. Syftet är att öka kommunernas inflytande över mottagandet av nyanlända och skapa goda förutsättningar för ett likvärdigt, enhetligt och flexibelt mottagande i kommunerna. På så sätt kan integrationen av nyanlända fungera bättre.

Uppdraget ska redovisas: 2025-03-31

Länk: [Ett nytt system för bosättning för vissa nyanlända - Regeringen.se](#)

Välfärdsteknik inom socialtjänsten och verksamhet enligt LSS

Regeringen uppdrar åt en särskild utredare att föreslå en reglering av användningen av välfärdsteknik vid utförande av insatser enligt socialtjänstlagen, SoL, och insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS.

Uppdraget ska redovisas: 2025-04-01

Länk: [Välfärdsteknik inom socialtjänsten och verksamhet enligt LSS - Regeringen.se](#)

Förstärkta åtgärder mot hedersrelaterat våld och förtryck

En särskild utredare ska analysera och ta ställning bl.a. till om straffskalorna för vissa hedersrelaterade brott bör skärpas. Utredaren ska även se över reglerna om utländska månggiften och fullmaktsäktenskap. Syftet med utredningen är att ta fram förslag som återspeglar en skärpt syn på hedersrelaterat våld och förtryck.

Uppdraget ska redovisas: 2025-04-18

Länk: [Förstärkta åtgärder mot hedersrelaterat våld och förtryck - Regeringen.se](#)

En reform av den statliga barn- och ungdomsvården för en trygg och kvalitativ vård

Regeringen uppdrar åt en särskild utredare att se över den statliga barn- och ungdomsvårdens uppdrag och organisation. Syftet är att stärka den statliga barn- och ungdomsvårdens vårdande uppdrag och del i vårdkedjan för att säkerställa att barn och unga ges en trygg och kvalitativ vård, skola och behandling. Översynen är ett led i en reformering av den statliga barn- och ungdomsvården.

Uppdraget ska redovisas: 2025-04-25

Länk: [En reform av den statliga barn- och ungdomsvården för en trygg och kvalitativ vård - Regeringen.se](#)

Stärkt trygghet och säkerhet för barn och unga i hem för vård eller boende

Regeringen uppdrar åt en särskild utredare att utreda en ökad differentiering av vården vid hem för vård eller boende (HVB) samt införandet av vissa särskilda befogenheter vid HVB för barn och unga. Syftet är att säkerställa en trygg och säker vårdmiljö vid HVB och därigenom stärka HVB som en del av vårdkedjan.

Uppdraget ska redovisas: 2025-05-09

[Länk: Stärkt trygghet och säkerhet för barn och unga i hem för vård eller boende - Regeringen.se](#)

Översyn av incitamentsstrukturerna för frivillig återvandring

En särskild utredare ska se över hur återvandring kraftigt kan stimuleras och med andra medel öka när det gäller personer som är bosatta i Sverige och som har anknytning till ett annat land och som vill återvändra. Det gäller särskilt personer som inte integrerats i det svenska samhället i termer av egenförsörjning, språk eller andra kulturella faktorer.

Uppdraget ska redovisas: 2024-08-01

Länk: [Översyn av incitamentsstrukturerna för frivillig återvandring - Regeringen.se](https://www.regeringen.se/om-regeringen/uppdrag-och-utredningar/2024/08/01/oversyn-av-incitamentsstrukturerna-for-frivillig-atervandring)

Stärkt barnrättsperspektiv i LVU

En särskild utredare ska föreslå åtgärder i syfte att stärka barnrättsperspektivet vid vård enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, förkortad LVU. I uppdraget ingår att se över grunderna för vård enligt LVU samt lämna förslag för att stärka skyddet och rättssäkerheten i samband med umgängessituationer och vårdens upphörande.

Uppdraget ska redovisas: 2025-08-28

Länk: [Stärkt barnrättsperspektiv i LVU och en översyn av grunderna för vård - Regeringen.se](#)

Nationell samordnare för arbetet mot utanförskap

En särskild utredare, som ska fungera som en nationell samordnare, ska kartlägga och skapa en sammanhängande bild av det arbete som bedrivs mot utanförskap på kommunal nivå. Syftet med uppdraget är att stärka förutsättningarna för och underlätta kommunernas arbete i områden där utanförskapet är stort.

Uppdraget ska redovisas: 2024-12-31

Länk: [Nationell samordnare för arbetet mot utanförskap - Regeringen.se](https://www.regeringen.se/om-regeringen/utredningar-och-utredare/2023/09/nationell-samordnare-for-arbetet-mot-utanforskap)

Åtgärder för bättre uppföljning och kontroll av privata utförare i svensk välfärd

- I syfte att motverka välfärdsbrottslighet, oseriösa aktörer och korruption har regeringen beslutat att ge Statskontoret i uppdrag att föreslå åtgärder för att förbättra kommuners och regioners kontroll och uppföljning av privata utförare.
- Uppdraget ska redovisas 2025-04-04
- Länk: [Statskontoret uppdras föreslå åtgärder för bättre uppföljning och kontroll av privata utförare i svensk välfärd - Regeringen.se](#)

Delegationen för brottsförebyggande åtgärder inom socialtjänstens område

- Socialdepartementet har beslutat om ett tillägg i uppdraget till Delegationen för brottsförebyggande åtgärder inom socialtjänstens område. Uppdraget är att:
 - utreda hur samverkan mellan socialtjänsten och barn- och ungdomspsykiatri kan stärkas i brottsförebyggande syfte.
 - analysera och redogöra för hur samverkan mellan socialtjänsten och barn- och ungdomspsykiatri avseende barn och unga som är i eller löper risk att hamna i kriminalitet och som uppvisar psykiatriska symtom fungerar.
 - vid behov föreslå hur samverkan mellan socialtjänst och barn- och ungdomspsykiatri, samt i förekommande fall andra aktörer, kan utvecklas.
- Uppdraget ska delredovisas 2025-06-01, slutredovisning 2025-12-15
- [Tilläggsuppdrag till Delegationen för brottsförebyggande åtgärder inom socialtjänstens område - Regeringen.se](#)